

יום א', י"ב באלול תשס"ז (26 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **י"ב אלול** בשנת תרמ"א (6.9.1881), נולד **פנחס דשבסקי**, אשר התנקש ב- 1903 בראש המסיתים **לפוגרום קישינב** ואשר מעשהו ועמידתו הגאה במשפט עוררו את היהודים ברוסיה לעמוד על נפשם ועל כבודם.

לקוראינו הנאמנים –

כידוע לכם, אין נוהגינו לציין ימי הולדת של איש זה או אחר, אלא יום פטירתו, מתוך הנימוק כי רק כאשר – לאחר המעשה – מסתכלים אל סה"כ האיש ומעשיהו, אפשר להעריך מי הוא ומה הוא. אך הפעם, אנחנו יוצאים מהגדר הרגילה, מהטעם כי נושא ההתגוננות היהודית שנוי במחלוקת, ואפשר לפרשו לשבח ולגנאי, בהתאם לנסיבות של מקרה זה או אחר. אין מכך להסיק מסקנות בלתי-נכונות לגבי הגנת העם היהודי במולדתו. כאן בארץ, לא רק שאין מחלוקת, אלא רואים שזו מתנת ה' שזכינו להיות ראויים לעמוד על נפשנו, ושאכן יש לנו הכלים לכך.

העימות הוא **לגבי מעמדנו בגולה** – כאשר היו הנסיבות המאפשרות - האם היה הדבר רצוי? מתאים? שני החגים – פורים וחנוכה – מדגישים את ההבדל בין יכולתנו להגנה עצמית בחו"ל [פורים], לבין זו של עם ישראל בארצו [חנוכה].

אין ברצוננו לפסוק בדבר – הנושא הוא גם מעורר בנו הרבה רגשות – אך אי אפשר להכריע בדבר אילולא מבררים קודם-כל את העובדות (במיטב יכולתנו לעשות זאת). המאמר הבא – שיתפרס על כמה דפים – מעלה את הידוע בנושא בתולדות עם הנצח...

קודם-כל, על האיש פנחס דאשבסקי: נולד ב-1879, למשפחה יהודית מתבוללת בקורוסטישב שבאוקראינה, אך ב-1897 הצטרף לציונות. היה ממייסדי אגודת סטודנטים ציונית-סוציאליסטית אקטיביסטית בקייב. ב-1910 ביקר בארץ-ישראל והתקבל בלבביות על ידי היישוב. לאחר המהפכה הבולשיביקית נשאר נאמן לציונות, נאסר על ידי השלטונות הסובייטים ומת בכלאו ב-1934.

[זה כל מה שיכולנו למצוא על ד(א)שבסקי – גם בספרים, גם ברשת. אם לאחד מכם ידועים עוד פרטים לגביו או לגבי "מעשהו הנועז", נשמח להוסיף אותם.]

התגוננות יהודית

רעיון ההתגוננות הפיסית, קרי עם נשק ביד, לא היה זר ליהודים לאורך קיומם רב השנים בגולה. היהודים נאלצו לעמוד על נפשם, להיאבק על חירותם, כבודם ורכושם, מתוך גיוס כל כוחותיהם. כך למשל בתקופת מסע הצלב הראשון, שם השיבו יהודי בוהמיה מלחמה שערה. יהודי מערב אירופה הסיקו מפרעות 1096, כי אין להם סיכוי להתגונן בתוך העיר ואפילו לא במקום מבוצר בתוכה. לכן מימי מסע הצלב השני ואילך, שאפו היהודים לקבל לידם טירת אבירים איתנה מחוץ לעיר ולסלק מתוכה כל מי שאינו יהודי. כך עשו למשל במבצר וולקנבורק, אליו נקהלו יהודים רבים. במסע הצלב ה-3, בשנת 1190, סמוך לחג הפסח, נמלטו יהודי יורק למגדל מבודד מחמת פרעות בעיר. לאחר מכן סרבו לתת לשומר המגדל להיכנס אליו, לפי אותה שיטה של היות המבצר להם לבדם. [ההמשך יבוא...]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל